

ניהול תכנית תקשוב מבוסס נתונים עיון בדגם הובלה והדרכה בתכנית תקשוב מבוססת נתוני הערכה (פוסטר)

סיגלית ורדי
משרד החינוך
sigalitvardi@gmail.com

סיגל ריינדרס-כפרי
אגף החינוך עיריית הרצליה
sigalrk@walla.com

צביה אלגלי
אגף החינוך עיריית הרצליה
Zvia.elgali@gmail.com

Data Based ICT Project Management Review on Data Based ICT Project Model (Poster)

Zvia Elgali
Education department of
Herzliya Municipality

Sigal Reinders-Kafri
Education department of
Herzliya Municipality

Sigalit Vardi
Ministry of Education

Abstract

Successful implementation of ICT in education is a demanding challenge. Some of ICT projects are considered as a failure (Elgali & Kalman, 2010). As decision makers regard ICT to be a key issue, constant effort is made to assess ICT projects- world wide as well as local (Fortess Mualem & Nahum, 2009 ; Melamed & Salant 2010). This article will describe a municipal ICT project, managed according to data collected in various ways.

The project assessment is based on effective data use following the knowledge management theory. The management model is ran as a continues process, in which data becomes information, information becomes knowledge and knowledge turns into wisdom. By the fifth year of the project, this model is proved to lead to an ever improving work plan and successful goal achievements. Some basic conditions ought to exist in order to this kind of process to succeed: cross organizational cooperation, stable model of working processes, dialogic evaluation organizational culture.

Keywords: ICT, Evaluation, Data, Instruction, Work Plan.

תקציר

הטמעה מוצלחת של תקשוב בחינוך היא אתגר התובע משאבים רבים. עם זאת, חלק מתכניות תקשוב בחינוך, מלווה בתחושה של אכזבה (Elgali & Kalman, 2010). לנוכח החשיבות שרואים מקבלי החלטות בהטמעת תקשוב בחינוך, מתקיים מחקר מתמיד לצורך הערכה של תכניות תקשוב בארץ ובעולם לצורך הפקת לקחים (פורטס מועלם ולוי-נחום, 2009; מלמד וסלנט, 2010).

מטרת המאמר לתאר דגם מבני ותהליכי של ניהול תכנית תקשוב המבוסס על נתונים. תכנית התקשוב המתוארת היא תכנית עירונית, המופעלת בשיתוף משרד החינוך. ייחודה בדגם ניהולי המשתף את כל הגורמים הרלבנטיים, ובתהליך הערכה המלווה אותה מתחילתה. התכנית הושקה בשנת 2008, מאז מוקצה הרשות בכל שנה למעלה ממיליון ש"ח לניהולה, רכישת תכנים הדרכה הצטיידות והערכה. המטרות נקבעות ב"ועדת התקשוב העירונית" שבראשה

עומדת סגנית ראש העיר מחזיקת תיק החינוך. ניהול התכנית והערכתה באחריות אגף החינוך, תהליכי ההדרכה משותפים למשרד החינוך ולרשות.

הערכת התכנית מבוססת על שימוש אפקטיבי בנתונים על פי תיאוריות ניהול הידע (Knowledge Management) המאפשר מקסום יכולתם של אירגוניים עסקיים לניהול הידע שברשותם. זהו תהליך רציף, שבמהלכו הנתונים הופכים למידע, המידע לידע, והידע לחוכמה. לפי אמפסון "הנתונים העומדים לרשות הארגון הם עובדות אובייקטיביות המוצגות ללא שיפוט או הקשר. הם הופכים למידע כאשר הם מאורגנים, מנותחים, מסוכמים וממוקמים בהקשר, וכאשר נעשה בהם שימוש לצורך מטרה מסוימת" (Empson, 1999, P. 8). הקשר זה יסייע ביצירת מידע שימושי וספציפי, שבו חולקים צוותי החינוך באופן שיטתי, להעלאת האפקטיביות ולשיפור (Fullan, 2001).

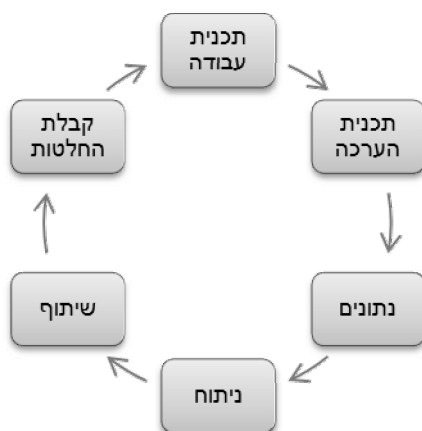
דגם של תהליך ניהול מבוסס נתונים

תהליך העבודה המתואר באיור מס' 1 הוא תהליך התומך בהשבחת התכנית והוא מתקדם במסלול מעגלי: תכנית העבודה מלווה בתכנית הערכה שהפעלתה מביאה לנתונים איכותניים וכמותיים באמצעות מגוון כלי מחקר. הנתונים מנותחים במשותף עם מגוון גורמים הלוקחים חלק בתכנית התקשוב: מפקחים, מדריכים, רכזי תקשוב, מנהלים ומורים. השיח מכוון להרחיב את ההבנות, ולבסס ידע. הידע הופך לכלי להובלת שינוי המזין את התאמתה של תכנית העבודה, כאשר התאמות אלו מביאות לשינוי בתכנית הערכה וחוזר חלילה. התוצאה היא תכנית עבודה המתעדכנת על פי התפוקות. לתכנית זו, הוגדרו מדדי הצלחה יחד עם צוות הערכה. עד כה, מראה ההערכה עמידה ביעדים והצלחה בישום.

התנאים הנדרשים להטמעת תהליך אירגוני מבוסס נתונים:

- הקמת מבנים ארגוניים תומכים כמו מסגרת זמן קבועה, מקום ושותפים ללמידת הנתונים והפקת לקחים.
- שילוב גורמים רלבנטיים בפיתוח התכנית, המאפשר איתור בעיות וטיפול בהן, הצבת מטרות מעודכנות וקידום התכנית להשגת מטרותיה
- מוטיבציה של צוות ההובלה ונכונות ללמוד את הנתונים
- נכונות לשותפות למרות שיוך ארגוני שונה (משרד החינוך-רשות-פסג"ה וגורמים נוספים)
- מדיניות ארגונית של הערכה דיאלוגית המכוונת לשימוש בנתונים

מילות מפתח: אסטרטגיות פדגוגיות, הוראה בסביבה וירטואלית, מנחה מקוון, קורס מקוון, שביעות רצון, הישגים.

איור 1. מבנה ארגוני ותהליכי תומך בניהול תכנית על פי נתונים

מקורות

- מלמד, ע', וסלנט, ע'. (2010). *תקשוב מערכות חינוך בארץ ובעולם-סקירת מידע*. תל אביב: מכון מופ"ת.
- פורטס, ד', מועלם, ר', ולוי-נחום, ת'. (2009). *תרומת האתמול למחר: מה ניתן ללמוד מנסיון "מחר 98"?* מכון ויצמן למדע, המחלקה להוראת המדעים. רחובות: מכון ויצמן למדע.
- Elgali, Z., & Kalman, Y. M. (2010). Using Actor-Network Theory to analyze the construction of the failure concept in a K-12 ICT Integration Program. In Y. Eshet-Alkalai, A. Caspi, S. Eden, N. Geri, & Y. Yair (Ed.), *Proceedings of the Chais conference on instructional technologies research 2010: Learning in the technological era* (pp. 26-31). Ranana: The Open University of Israel.
- Empson, L. (1999). The challenge of managing knowledge. *The Financial Times Mastering Series: Mastering Strategy*, October 8, 8-10.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. San Francisco: Jossey-Bass.